

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/79/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123341039
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6123341039.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci žalobcov 1/ A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX C., D. X, 2/ D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX F., G. XXX/XXX, proti žalovanému Slovenská sporiteľňa, a. s., so sídlom 832 37 Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpeného advokátskou kanceláriou AK JUDr. Marek Hric, s. r. o., so sídlom 036 01 Martin, P. O. Hviezdoslava 10625/23B, IČO: 36 865 036, o určenie neplatnosti právnych úkonov záložného veriteľa pri realizácii výkonu záložného práva, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 2C/36/2023 – 45 zo dňa 17. júla 2023, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd uložil žalovanému povinnosť „zdržať sa realizácie výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX, pre k. ú. F., obec F., H. C., a to rodinného domu so súp. č. XXX, ktorý je postavený na parcele KN-C č. XXXX, parcely KN-C č. XXXX o výmere 212 m² – záhrada a parcely KN-C č. XXXX o výmere 411 m² – zastavaná plocha a nádvorie, všetky nehnuteľnosti vedené Okresným úradom Brezno, katastrálnym odborom, ktorá pozostáva z prevodu nehnuteľností, vypratání nehnuteľností a v zasahovaní do užívacích práv žalobcov 1/ a 2/, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej Okresným súdom Banská Bystrica, pracovisko Brezno pod sp. zn. 2C/36/2023“. Podkladom pre rozhodnutie súdu bol návrh žalobcov 1/, 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý súdu podali spolu so žalobou vo veci samej, ktorou sa domáhajú, aby súd určil, že záložné právo na vyššie uvedených nehnuteľnostiach neexistuje.

2. Okresný súd z predložených listinných dôkazov zistil, že zmluvný vzťah medzi stranami má charakter dodávateľsko-spotrebiteľského vzťahu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom práve inštitút dobrovoľnej dražby umožňuje v spotrebiteľských veciach obísť dôležitý prvok, a to súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Súd na základe skutočností tvrdných žalobcami skúmal v akom rozsahu došlo, resp. môže dôjsť k narušeniu práv tej – ktorej strany. Zistil, že žalobcovia osvedčili všetky predpoklady potrebné na to, aby bolo neodkladné opatrenie voči žalovanému nariadené a aby sa toho času zabránilo vzniku prípadnej nereparovateľnej, resp. len veľmi ťažko reparovateľnej ujmy na právach žalobcov spočívajúcej v neodôvodnenej strate vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Súd mal tiež zato, že nariadené neodkladné opatrenie nezasiahne neprímeraným spôsobom do práv žalovaného, ktorému nevznikne žiadna ujma, pretože súčasný právny vzťah k predmetným nehnuteľnostiam sa žiadnym spôsobom nezmení – záložné právo naďalej existuje, len je dočasne pozastavený jeho výkon. Súd tiež prihliadol k tomu, že v prípade zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia by žalobcovia stratili svoje obydlie a prišli by o základnú životnú potrebu. Náprava tohto následku a návrat do pôvodného stavu by bol následne možný len podaním žaloby o neplatnosť dražby, čo by spôsobilo ďalšie konanie a s tým spojené trovy a výdavky. Na druhej

strane, ak v predmetnom konaní nebude žalobcom vyhovené, môže žalovaný záložné právo vykonať a uspokojiť tak svoju pohľadávku.

3. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § § 324 ods. 1 CSP, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 CSP.

4. Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 324 ods. 1, veta prvá CSP) odvolanie žalovaný z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), f), g), h) CSP. Namietal nedoručenie mu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, absenciu akéhokoľvek relevantného odôvodnenia, bez akejkolvek detailnej a konkrétnej skutkovej a právnej individualizácie, absolútne ignorovanie právoplatných rozhodnutí, ktoré boli vydané Krajským súdom v Banskej Bystrici, ako aj Okresným súdom Banská Bystrica, čo je zrejmom svojvôľou v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších justičných autorít, čo je popretím základného práva žalovaného nielen na spravodlivý proces, ale i zákonného, t. j. nestranného sudcu.

5. Žalovaný namietal, že mu nebolo umožnené k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa vyjadriť, hoci uvedenému postupu za situácie, keď majetkové poškodenie žalovaného je cca 70.000 eur a je tak v značnej výške, nielenže nič nebránilo, ale pri ústavokonformnom postupe a pri rešpektovaní základných práv všetkých strán bol súd povinný žalovanému takúto možnosť vytvoriť.

6. Žalovaný namietal tiež existenciu neodstrániteľnej prekážky postupu konania, keďže na Okresnom súde Brezno prebiehalo konanie vedené pod sp. zn. 6C/217/2013, pričom išlo o konanie v právnej veci žalobcov v rade 1/ I. E., v rade X/XXXXXX E. a v rade 3/ A. B. proti žalovanému Slovenská sporiteľňa, a. s. (v pôvodnom) žalobnom návrhu sa žalobcovia domáhali určenia, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. XXX/XXXX uzavretá medzi žalobcami v 2/ a 3/ rade a žalovaným v 1/ rade je v časti výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou neplatná, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. 520/2008 uzavretá medzi žalobcami v 2/ a 3/ rade a žalovaným v 1/ rade je v časti výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou neplatná, a domáhali sa tiež vydania predbežného opatrenia, na základe ktorého mala byť žalovanému v 1/ rade uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, predmetom ktorej sú vyššie uvedené nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. F., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Po zmene žaloby sa žalobcovia domáhali voči žalovanému Slovenská sporiteľňa, a. s., uloženia povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam. Okresný súd žalobu rozsudkom zo dňa 2. 6. 2015, zamietol a uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/927/2015 z 13. 06. 2017. Rozsudok, ktorým bola zamietnutá žaloba na uloženie povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva, je právoplatným rozsudkom na (s)plnenie povinnosti, predpokladom uvedeného je posúdenie existencie záložného práva, ktoré sa má vykonať. Existuje neodstrániteľná prekážka postupu konania, prekážka veci rozhodnutej (rei iudicatae) vo veci samej, a preto bolo potrebné toto konanie, pre neodstrániteľnú prekážku postupu konania zastaviť. Rovnako rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktoré bolo v danom konaní vydané s obsahom nariadenia povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva, predstavuje prekážku veci rozhodnutej. O fakticky zhodnom neodkladnom opatrení, resp. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, bolo už konané a rozhodované. Je zrejmé, že návrh navrhovateľa nemá charakter neodkladného opatrenia meritórneho, ale charakter neodkladného opatrenia spojeného s konaním vo veci samej (porovnaj „až do rozhodnutia vo veci samej“). Ak je zrejmé, že konanie vo veci samej, kde žalobcovia žiadali posúdenie svojho nároku, už prebehlo, t. j. k definitívnemu nastoleniu právnej istoty došlo, je nariadenie ďalšieho neodkladného opatrenia, ktoré priamo popiera obsah definitívneho, právoplatného rozhodnutia vo veci samej, nielen v rozpore s princípom legality (za akcentovania prekážky veci rozsúdenej), ale popiera i význam a zmysel neodkladného opatrenia, ktoré je dočasným zabezpečovacím opatrením len do nastolenia definitívnej právnej istoty rozhodnutím vo veci samej. Žalovaný ďalej poukázal na to, že v podaní žalobcov nie je, okrem neurčitého a nespôsobilého návrhu rozhodnutia fakticky relevantne tvrdené a už vôbec nie osvedčené vôbec nič, zároveň nie sú označené ani žiadne prostriedky osvedčenia. Ďalej tvrdil, že súd nemôže preformulovať výrok navrhovaného neodkladného opatrenia v časti konkretizácie právneho úkonu tak, aby zodpovedal objektívnemu hmotnému právu a aby jeho formulácia zodpovedala dovoleným spôsobom výkonu rozhodnutia (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. 06. 2018 sp. zn. 8Cdo/37/2018). Napriek uvedenému súd návrh upravil/doplnil a preformuloval. Žalovaný namietal aj nedostatok odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu, z ktorého nie je možné zistiť z ktorých konkrétnych právne relevantných skutočností a listín dospel súd k skutkovým zisteniam nevyhnutným pre nariadenie neodkladného opatrenia, k akým všetkým konkrétnym skutkovým zisteniam dospel, aký skutkový stav na ich základe zistil, ako tento skutkový stav subsumoval pod jednotlivé

ustanovenia (neuvedených) právnych noriem a ako tak ustálil celkový stav právny. Nie je z neho možné zistiť, ako a čím sa osvedčil nárok „navrhovateľa“ a aký je reálny súvis údajného konania vo veci samej so zjavne nedôvodným obsahom a obsahom nariadenia neodkladného opatrenia, ako dospel súd k záveru o existencii ujmy, keď za tvrdeného stavu je vznik ujmy vylúčený priamo obsahom kogentných právnych noriem, ako súd odôvodnil osvedčenia existencie všetkých nevyhnutných skutočností. Žalovaný tiež namietal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcov v konaní, tvrdil, že domáhať sa uloženia povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva sa môže domáhať len ten, kto je subjektom povinnosti strieť výkon záložného práva, t. j. záložca. Poukázal pritom na ust. § 151m ods. 4 vety prvej OZ a tvrdil, že ak chce navrhovateľ osvedčiť, že je záložcom a že sa ho môže výkon záložného práva nejako dotknúť, musí predložiť výpis z na to určeného verejného operátu katastra nehnuteľností (t. j. výpis z listu vlastníctva), ktorým osvedčí, že je záložcom. Navrhovateľ v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aktuálny list vlastníctva neoznačil a ani nepriložil. Tvrdil tiež, že žalobcovia skutočnosť obydli v konaní nijako nepreukázali (štandardným potvrdením z ohlasovne). Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia cieľi k ústavne neakceptovateľnému zásahu do legitímnych očakávaní žalovaného týkajúcich sa zabezpečenia jeho pohľadávky a jej uspokojenia. Uznesenie žiadal zmeniť a návrh odmietnuť, prípadne konanie zastaviť alebo zmeniť a návrh zamietnuť.

7. Žalobcovia 1/ a 2/ sa v písomnom vyjadrení k odvolaniu stotožnili s rozhodnutím súdu prvej inštancie. Pokiaľ žalovaný poukazuje na rozhodnutie súdu prvej inštancie sp. zn. 6C/217/2013, ktoré bolo právoplatne rozhodnuté dňa 02. 06. 2015, uvedená žaloba sa týkala určenia neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva. V súčasnosti sa žalobcovia domáhajú určenia neexistencie záložného práva v dôsledku premlčania. Ide teda o novú žalobu s novým petitom. Rozsudok okresného súdu žiadali potvrdiť.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie prejednal v medziach podaného odvolania viazaný jeho rozsahom a dôvodmi (§ 379 CSP) a uznesenie okresného súdu bez nariadenia pojednávania odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z nasledovných dôvodov.

9. Jednou z procesných podmienok, ktoré musia byť v konaní splnené na to, aby súd mohol vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je podanie zrozumiteľného a určitého návrhu bez vád, ktoré bránia pokračovaniu v konaní. Vyplýva to z ust. § 327 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podľa ktorého ustanovenia, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní vád podania sa nepoužijú.

10. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 21. 06. 2023 podaného na okresnom súde vyplýva, že žalobcovia v rade prvom a druhom sa domáhali nariadenia neodkladného opatrenia v znení: „Žalovaný je povinný zdržať sa realizácie výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou stavby nehnuteľnosti na LV XXX, a to rodinný dom súp. č. XXX na parc. č. XXXX a parc. č. XXXX – 212 m² a č. XXXX – 105 m², kat. úz. F., obec F., E. J. C., ktorá pozostáva z prevodu nehnuteľnosti, vypratania nehnuteľnosti a zasahovania do užívacích práv žalobcov 1/ a 2/“. Z tohto navrhovaného petitu rozhodnutia (viď č. I. 7 spisu) odvolací súd zistil, že neznámou osobou došlo k oprave textu, došlo k preškrtnutiu výmery parc. č. XXXX – 105 m² a k oprave tejto výmery ceruzkou na výmeru 411 m². Nie je zrejmé kto a kedy tento návrh opravil. Nie je teda zrejmé, či k oprave došlo žalobcami pred podaním návrhu alebo súdom. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je preto nezrozumiteľný a neurčitý a úlohou okresného súdu bude posúdiť, či žalobcovia podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bez ceruzkou vykonanej opravy, alebo ho oni sami opravili. Ak opravu vykonal súd, takýto postup ust. § 327 CSP vylučuje. Toto ustanovenie v prípade podania nezrozumiteľného alebo neurčitého podania bráni súdu vyzývať navrhovateľa na odstraňovanie vád podania a pre prípad, že ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní, ukladá súdu povinnosť taký návrh odmietnuť.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené stanovisko odvolacieho súdu nebol dôvod v konaní zaoberať sa ďalšími námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní, týkajúcimi sa či už rozhodovania o veci právoplatne skončenej (rei iudicatae), aktívnej vecnej legitimitácie žalobcov a riadneho odôvodnenia rozhodnutia. V prípade, že súd bude považovať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za určitý a zrozumiteľný, posúdi súd otázku existencie prekážky veci právoplatne rozhodnutej, aktívnej vecnej legitimitácie

žalobcov i žalobcami namietané premlčanie práva žalovaného a rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).